

MATEMATIKA И МАТЕМАТИЧЕСКО ОБРАЗОВАНИЕ, 2013
MATHEMATICS AND EDUCATION IN MATHEMATICS, 2013
*Proceedings of the Forty Second Spring Conference
of the Union of Bulgarian Mathematicians
Borovetz, April 2–6, 2013*

АЛФРЕД НОБЕЛ И МИТАГ-ЛЕФЛЕР –
ФАКТИ И ВЪПРОСИ

Георги Димков

*Там, където липсва информация,
се пораждаат клюки.*

Любомир Илиев

Личностите, оставили някаква следа в различните области от живота на обществото, често са обект на обсъждания. Спори се за степента на значимост на оставеното от тях наследство, за първенство при откривателство и изобретения, за междуличностни отношения. Оспорват се биографични факти, които се смятат за достоверни и обратно, добавят се непроверени факти, предизвикващи съмнение в обективността на някои оценки.

В общество на образовани хора, натрупали немалка специална и обща култура, отношението към онези, чието наследство ценим и ползваме, трябва да се основава на достоверни факти, включващи: епохата през която е протекъл жизненият им път; семейната среда, в която са израстнали и са се развивали; образованието, което са получили; обстановката, в която са направили своето откритие или създали изобретение или произведение на изкуството и прочее.

Понякога в съвкупността от факти има пропуски или някои от тях са представени така, че си противоречат. Тогава се появяват догадки за настъпили или ненастъпили събития. Каквито и да са те, не бихме могли да ги приемем за абсолютна истина.

Алфред Бернхард Нобел

В семейството на Имануел и Андриете Нобел се раждат осем деца:

Емануел (1828–1829)	Хенриета (1836–1838)
Роберт (1829–1896)	Емил (1843–1864)
Лудвиг (1831–1888)	Ролф (1845–1855)
Алфред (1833–1896)	Бети (1849–1851),

от които само четири достигат до степен на зряла възраст.

Роберт

Лудвиг

Алфред

Емил

Между пра-пра-...-пра родителите на бащата е основателят на първата гимназия в Швеция, както и един от ректорите на университета в Упсала. Майката произхожда от богат шведски род.

Имануел Нобел, човек с наклонности и прояви в техниката и архитектурата, притежава фабрика за гумирани тъкани. През 1833 година по различни причини предприятието фалира. Нобел-баща търси работа извън Швеция. Работи първо като предприемач във Финландия, а през 1837 година заминава за Санкт Петербург. (По това време Финландия е част от Русия. Има определена самостоятелност, но държавен глава е Руският император. Шведският език се ползва почти наравно с финския.) Там той открива предприятие за производство на машини, към което има собствена леярна. Започва да произвежда корабни машини и оръжия. Подобрено финансово състояние му позволява през 1842 година да пресели цялото си семейство от Стокхолм в Санкт Петербург. По време на Кримската война усъвършенства торпеда и стационарни подводни мини и ги продава на Руската армия, което води до финансов разцвет. След края на войната поръчките намаляват и се задава нов фалит. През 1858 година Имануел Нобел решава да се завърне в Швеция заедно със съпругата си, като оставя угасващия бизнес на синовете си, който впоследствие те разработват и развиват петролодобива в Азербайджан.

Алфред Бернхард Нобел е роден на 21 октомври 1833 година в Стокхолм. На осем години постъпва в местното училище Свети Яков, където учи в продължение на една година. След преселването на цялото семейство в Русия през 1842 година, тримата братя не посещават училище, а учат при частни учители. Шведът Ларс Сатенсон преподавал шведски език, история, литература и философия. От руснака Иван Петров получили основите на математиката, физиката и химията. По препоръка на Николай Зинин, през 1850 година Алфред заминава за Западна Европа и САЩ. В Париж в течение на една година се обучава в лабораторията на Теофил-Жюл Пелуз, чийто ученик Асканио Собrero синтезира нитроглицерин през 1847 година. Завръща се в Русия по време на Кримската война. След нейния край и преселването на родителите им в Швеция, братята Нобел наемат скромна къща. В един ъгъл на кухнята се намирала лабораторията на Алфред, където създава първите си изобретения: газометър, апарат за измерване на течности и манометър, които по-късно патентова. По това време Зинин насочва вниманието на братята към нитроглицерина. Тъй като това е самовзривяща се течност (наричана още „избухваща маслена течност“), основен проблем се оказва транспортирането ѝ. От друга страна не е ясно как да се предизвика контролирана експлозия. Експерименти със смес от нитроглицерин с барут дават обнадеждаващи резултати.

Алфред Нобел проявява изключителен интерес към възможността да се получи смес от нитроглицерин и друго вещество, която не се самовзривява, а обратно може

да бъде взривена при необходимост. Преселва се в Швеция и построява в близост до дома си в Стокхолм фабрика за производство и експерименти с експлозиви, където работи заедно с най-малкия си брат Емил. Успоредно с тези опити и търсения разработва детонатор за нитроглицерин и постоянно го усъвършенства. Военното ведомство проявява интерес и му отпуска 6000 крони за демонстрация. Самите военни, смутени от мощността на взрива и със съмненията, че тук може да се стигне до неконтролируеми последици, губят интерес към това производство. Алфред заминава за Париж и успява да издейства кредит от 100 000 франка от "Société de Crédit Mobilier".

На 3 септември 1864 година във фабриката става експлозия. Загиват четирима души, между които и най-младият брат Емил, а сградата е напълно унищожена. Властите забраняват производството и експериментите с експлозиви в чертите на Стокхолм.

Алфред Нобел заминава за Германия и през периода 1865–1866 година работи усилено върху намирането на смес, която е безопасна при транспортиране. Той установява, че нитроглицеринът се стабилизира при смесване с инфузорна пръст и нарича тази смес **динамит** (от динамис – сила на гръцки).

Историята на това откритие не е ясна. Дали това е резултат от многобройни опити или, както често се случва, откритието се дължи на щастлива случайност. Има такава версия. Тя твърди, че при превоз на съдове, пълни с нитроглицерин, под тях е била настипана инфузорна пръст като омокотяваща връзка с пода на превозното средство. Един от съдовете не бил добре затворен и част от течността се е изляла, образувайки по този начин търсената смес.

На 19 септември 1867 година Алфред Нобел патентова динамита първоначално в Швеция, а след това в повече от десет страни в Европа, както и в САЩ. От този момент нататък неговият живот коренно си преобразява. Без да прекратява опитите си за намиране на други взривни вещества, строи заводи в редица страни в Европа, САЩ и Африка. Интересът към динамита расте. Използва се успешно при необходимост от взривни работи: за първи път в една мина в Редхил в Англия, при прокопаването на прохода Сен Готар в Швейцария, за разчистване на Коринтския канал в Гърция и други.

През 1873 година Алфред Нобел се преселва в Париж, където купува и се настанява в къща на авеню Малакоф. Обзавежда лаборатория на територията на днешното предградие Сен Дени. Там работи върху получаването на експлозив, който да е по-мощен от динамита. Опитите му се увенчават с успех. Новият продукт е наречен **пластичен експлозив** и е патентован през 1875 година. В допълнение към другите си качества той не се влияе от влагата. (Този експлозив няма нищо общо с използваните през 20-ти век пластични експлозиви.)

Нобел продължава да работи в търсене на изобретения. Патентова спирачки, предпазни устройства за съдове с високо налягане и много други. Търси и нови експлозиви. Последният продукт от този тип е така нареченият **балистит** или бездимен барут, който патентова през 1887 година.

В предходния период от работата си в Париж неговите взривни продукти намират добър прием от страна на правителството. Появата на балистита обаче става в един мирен период и френските власти не проявяват интерес към него. Тогава Нобел го предлага и продава на Италия. Това предизвиква остра реакция на френс-

ките държавни ведомства. Той е обявен за шпионин. Губи правото си да работи във Франция. Дори е арестуван за кратко време. Губи и лабораторията си.

Като резултат от тези събития Алфред Нобел напуска Франция и през 1891 година се преселва в Италия, в Сан Ремо. Продължава да се занимава с управление на фабриките си. Придобива нови заводи и организира работата в тях.

През 1884 година Алфред Нобеле избран за член на Шведската кралска академия на науките. През 1893 година получава титлата “doctor honoris causa” на Университета в Упсала.

На 27 ноември 1895 година във Шведско-Норвежкия клуб в Париж той подписва своето завещание. Това е третият и окончателен вариант за завещание и в него той записва, че този последен документ отменя всички негови предходни решения за разпореждане с неговото имущество след смъртта му. Обширният текст на това завещание съдържа и категоричното му желание с част от имуществото му да бъде създаден фонд, който да дава възможност за изплащане на годишни награди на хора, занимаващи се с наука и литература.

Една малко известна дейност на Алберт Нобел е литературата. През целия си живот той пише главно поезия. Част от нея е запазена и до днес. Към края на 1896 година той завършва работата си върху четириактната драма „Немесис“, издадена след смъртта му. Драмата в оригинал на шведски език е отпечатана в Париж след смъртта му. В основата стои драмата на Пърси Биш Шели „Семейство Ченчи“. Тя описва действителни събития от XVI век. Беатриче Ченчи е осъдена на смърт за отцеубийство. „Немесис“ е обявена за богохулствено и неморално произведение и цялото издание с изключение на три бройки е унищожено. През 2003 година на основата на един от запазените екземпляри драмата е издадена двуезично на шведски и есперанто. По-късно е преведена на испански, италиански, френски, словенски и руски. През 2005 година драмата е поставена на сцена в театъра на Август Стриндберг „Интим“.

На 10 декември 1896 година, в Сан Ремо, Алберт Нобел умира от кръвоизлив в мозъка. Към този момент той е притежател на 355 патента и над 90 фабрики в 20 страни по света. Тялото му е кремирано и прахът му е пренесен и погребан в Norra Begravningsplatsen – Северното гробище на Стокхолм (Фиг. 1).

През 1991 година по решение на Нобеловия фонд на един от бреговете на Нева е открит паметник на Алфред Нобел (Фиг. 2).

Фиг. 1

Фиг. 2

Магнус Густав Митаг-Лефлер

В семейството на Йохан Олоф и Густава Вилхелмина (Митаг) Лефлер се раждат четири деца:

Магнус Густав
(1846–1927)

Леополд Фредерик
(1849–1892)

Артур Лоренс
(1847–1921)

Ане Шарлот
(1854–1938)

Родовете на родителите са от германски произход, но от няколко поколения живеят в Швеция. Родът Лефлер е от Бреслау (Вроцлав), а родът Митаг – от Мекленбург. Йохан Олоф е бил учител, а по-късно става директор на гимназия. За известно време е бил член на парламента. Леополд Фредерик, наричан Фриц, завършва университета в Упсала, получава докторска степен по философия и продължава там като доцент по северни езици. Ане Шарлот е известна шведска писателка. Артур получава инженерно образование и работи като проектант на важни строежи.

Магнус Густав Митаг-Лефлер е роден на 16 март 1846 година в Стокхолм, в сградата на училището, в което преподава баща му. Магнус е името на дядо му по бащина линия, а Густав – на дядото по майчина линия. Още от най-ранните му години всички го наричат Йоста (Gösta)

Първото училище на Йоста, а така също на братята и сестра му, е Основно училище Клара, известно със строгия си режим. (В същото училище учи и Август Стриндберг, който е връстник на Ане Шарлот.) Училищното му образование продължава в Стокхолмската гимназия, където главен учител става баща му.

През 1865 година Йоста постъпва като студент в университета в Упсала, където по това време се обучават 1500 студенти. Целта му е да получи магистърска степен, а евентуално и докторска във факултета по философия, чиито програми джключват и математика. По време на следването си той се издържа като дава частни уроци.

В този период, в израз на чувството си на благодарност към майка си, Йоста добавя нейната моминска фамилия към бащиното си фамилно име Лефлер. До края на живота си той е известен с името **Йоста Митаг-Лефлер**.

След дипломиране в университета Йоста Митаг-Лефлер подготвя и през 1872 година защитава докторска дисертация върху приложението на принципа на аргумента. След защитата печели позиция на доцент в университета на Упсала. Тази позиция е била без утвърдена заплата. Доцентът имал право да води семинар или колоквиум, за който участниците заплащали определена сума. Митаг-Лефлер почва да води колоквиум по аналитична геометрия.

Една година по-късно печели така наречената Византийска (Byzantian) стипендия, предоставяна от богат швед, живеещ в Константинопол. Тази стипендия предвиждала пътуване извън страната за не по-малко от три години. Първата спирка

на това пътуване е Париж, където посещава лекциите на Ермит върху елиптичните функции. Ермит имал проблеми с краката и не можел да стои прав пред черната дъска. Затова четял без да пише, при това говорейки бързо и неразбираемо, а на всичкото отгоре и на френски.

Ермит съветва Йоста да заміне за Германия и да се срещне с Вайерщрас, когото нарича „учител на всички нас“. След един семестър прекаран в Гьотинген той посещава лекции на Вайерщрас, Кронекер, Кумер и Хелмхолц в университета Фридрих Вилхелм в Берлин (Университет Хумболд след 1948 година).

В началото на 1876 година напуска Берлин и на път за Хелзингфорш (шведското име на Хелсинки) пристига в Санкт Петербург, където престоява кратко време и се запознава със София Ковалевска. В университета в Хелзингфорш е обявен конкурс за професор по математика. В него взимат участие още четирима кандидати. Всеки от тях трябва да представи на журито отпечатан трактат. Кандидатите се явяват през две седмици и устно излагат разработките си. В междинния период журито се запознава с трактата на следващия кандидат. Митаг-Лефлер се явява четвърти по ред с работа върху елиптичните функции.

На тържествена церемония, състояла се на 5 май 1877 година, Йоста Митаг-Лефлер поема длъжността професор в университета в Хелзингфорш. Започва да чете лекции по Теория на функциите и Диференциално и интегрално смятане.

През юни 1881 година Митаг-Лефлер се връща в Стокхолм и става първият професор по математика в Колежа, който е предшественик на университета в Стокхолм.

През следващите десетилетия Митаг-Лефлер работи много интензивно както в областта на науката – изследовател и преподавател, така и в „дивилни“ области

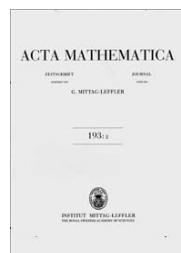
В края на 1882 година издава първия брой на списанието *Acta Mathematica*, което и до наши дни е едно от най-авторитетните издания на трудове по математика.

Съдейства за предоставяне на професорска позиция на София Ковалевска и тя става първата в света жена, професор по математика.

Избиран е два пъти за ректор на Колежа. Участва в конгреси по математика в различни страни в Европа. Организира първия Скандинавски математически конгрес. Чете лекции в Сорбоната. Прави няколкократни опити да предложи Поанкаре за Нобелова награда – по физика, не по математика.

През 1916 година по повод на честването на неговата 70 годишнина Митаг-Лефлер обявява създаването на Фондация за математика „Митаг-Лефлер“. За нуждите на фондацията подарява къщата си в Юршолм (Djursholm). В нея е настанен днешният Институт „Митаг-Лефлер“. Десет години по-късно неговата 80 годишнина е чествана най-тържествено.

През този период Митаг-Лефлер действа и в други области на обществения живот. Участва

в основаването на застрахователно дружество. Купува фабрика. Предложен е за депутат в долната Камара на Парламента. Прави голям финансов удар, спечелвайки правото да издава годишния алманах.

Научното творчество на Йоста Митаг-Лефлер наброява 84 публикации на шведски, френски и немски език.

Той е *doctor honoris causa* на шест университета, между които са университетите в Оксфорд и Кеймбридж.

Избран е за редовен член, член-кореспондент, чуждестранен член, асоцииран член и почетен член на 46 академии и научни дружества в Европа и Индия.

Йоста Митаг-Лефлер умира на 7 юли 1927 година. Погребан е в гробището на Юршхолм.

Завещанието на Алфред Нобел – около и след него

Завещанието е написано собственоръчно от Алфред Нобел и обхваща четири страници. След неговия подпис следват подписите на четирима свидетели. Нотариална заверка не е правена.

Преди частта, свързана със създаването на фондация за награди, Нобел оставя твърди суми и ренти на 23 поименно описани лица.

„...останалото мое движимо и недвижимо имущество да бъде превърнато в ценни книжа. С тях да бъде създаден фонд, чиито лихви да бъдат давани като премия на онези, които през предходната година са донесли най-голяма полза за човечеството... Наградите за физика и химия ще се присъждат от Кралската шведска академия на науките, по физиология и медицина от (медицинския) Каролински институт, за литература от Стокхолмската академия, за борба за мир от петчленен комитет, определен от норвежкия Стортинг (букв. Голямо събрание).“

Тази част от Завещанието предизвиква силна реакция както от страна на наследниците, така и от страна на официалната власт. Кралят на Швеция го нарича „национален предател“. В крайна сметка желанието на Алфред Нобел е уважено с признаването му от страна на институциите, упълномощени да определят лауреатите. За дата на връчване на наградите е определен 10 декември – денят на неговата смърт.

Първите лаурети са определени и наградени през 1901 година:

- за физика – Вилхелм Ръотген (Германия);
- за химия – Якоб ван Хоф (Холандия)
- за медицина и биология – Емил фон Беринг (Германия)
- за литература – Рене Сюли Прюдом (Франция)
- за мир – Жан Анри Дюнан (Швейцария) и Фредерик Паси (Франция).

Първата жена, получила Нобелова награда е Мария Склодовска-Кюри – 1903 година, награда за физика.

По решение на Шведската банка и финансирана от нея, от 1969 година се дава и награда по икономика. Определянето на лауреатите и връчването на наградата става по правилата на Нобеловите награди.

Въпросът „Защо Алфред Нобел не е предвидил награда по математика?“ занимава обществото вече почти 120 години. Кръговете около него твърдят, че поне два

варианта на завещание предхождат официално подписаното на 27 ноември 1895 година. В единия от тях била предвидена награда за наука без каквито и да било уточнения. Включването в някое от тях на математиката и по-късното ѝ заместване с награда за мир е по-скоро легенда, отколкото истина.

Липсата на какъвто и да е документ води и до днес до предположения от най-различен характер – от общи съображения до междуличностни взаимоотношения:

- вече е била учредена награда за математика на името на крал Оскар II (1889 г.);
- наградата трябва да се присъжда за постижения, които носят конкретна и осезателна полза на човечеството – постиженията и откритията на математиците носят чисто теоретичен характер;
- в писма до Нобел Миттаг-Лефлер настойчиво го убеждавал да подкрепи финансово Колежа в Стокхолм;
- в това време Миттаг-Лефлер бил най-известният шведски математик и би получил наградата за математика.

Със сигурност съществуват или могат да се измислят още подобни причини. Човешкото въображение няма граници. И в случая се стига до крайност, присъща само на най-големите клюкари и интриганти. Някои подхвърлят, други понамекуват, а трети убедено твърдят и то в публикувани материали, че Йоста Миттаг-Лефлер е засегнал мъжката и семейната чест на Алфред Нобел. Прочутата фраза „Търсете жената“ лесно разпалва въображението. (Използвана е от Александър Дюма-баща в романа му „Мохиканите на Париж“. Той перифразира любим израз със сходно съдържание на известен френски криминалист – Антоан де Сартин. Възможно е идеята на израза да е заимствана от Ювенал, Сатира.)

Алфред Нобел никога не се е женил, но това не означава, че е бил женомразец. Още като юноша, в Петербург, се влюбва в Ана Дезри – дъщеря на датски предприемач. Тя обаче се омъжва за бъдещия математик Франц Лемарж, който публично осмива Алфред със задача по математика. По това време Йоста е шест годишен.

На 40 годишна възраст Нобел се настанива трайно в Париж. При посещение на представление в Комеди франсез той е дълбоко впечатлен както от играта, така и от красотата на Сара Бернар (1844–1923). Лично ѝ поднася цветя в гримьорната. Споделя в писмо с майка си, а тя му припомня, че в по-стари времена поради различните роли, които играят, артистите са смятани за „хора без душа“ и не са били погребвани в градското гробище. С това посещенията в гримьорната са преустановени.

През пролетта на 1876 година Алфред Нобел публикува обява във виенски вестник, в която търси интелигентна жена за секретарка. Отговаря му Берта Кински (1843–1914) – млада жена от бохемски (чешки) произход. Тя е напуснала дома си поради неразбирателство с родителите и търси препитание. Той я оценява много високо и веднага я наема на работа. Обзавежда в дома си три помещения за нея. Тя обаче престоява по-малко от месец в Париж. Напуска в отсъствието на Нобел и заминава за Виена, където сключва брак с барон Артур Гундакар фон Зутнер. Това обаче не разваля отношенията ѝ с Нобел. Те водят активна

кореспонденция до края на неговия живот. Берта е заклета пацифистка. През 1889 година е публикувана нейната книга „Долу оръжията“. Смята се, че тя е основният инициатор за създаването на наградата за мир. През 1905 година Берта фон Зутнер става първата жена лауреат на наградата за мир.

Скоро след напускането на Берта, Нобел пътува до Виена. Там се запознава с младата цветарка Зофи Хес (1850-1912). Започва да я ухажва с подаръци. Наема жилище за нея в Ишл, където държи яхта. По-късно ѝ наема жилище в Париж и отпуска месечна издръжка, като покрива всички нейни допълнителни разходи. Развитието на отношенията наподобява историята описана в „Пигмалион“, Д. Б. Шоу (1913). Нобел прави настоятелни опити да я образува, но те остават без успех. През 1891 година Зофи се оженва за унгарски офицер, скоро забременява и ражда дъщеря. Раздялата с Нобел е тиха, без скандал. Той ѝ увеличава месечната издръжка. В Завещанието Зофи Хес е спомената на пето място с огромна пожизнена рента. Въпреки това тя настоява за увеличаването ѝ и заплашва да публикува писмата от Нобел. Техният брой е 218. Изпълнителят на Завещанието Рагнар Солман успява да откупи писмата срещу определена допълнителна сума и предупреждава, че ако възникнат бъдещи неприятности, изплащането на рентата ще бъде прекратено.

Кратък преглед на дейностите и пътуванията на Митаг-Лефлер показва, че твърденията на интригантите са безпочвени.

На 26 април 1881 година, в Хелзингфорш, Йоста Митаг-Лефлер се прибира в дома си след честване на неговата 35 годишнина. Пред вратата си намира букет цветя. Става ясно, че „изпращачът“ е Сигне Линдфорс (1852–1921), произхождаща от шведско семейство, което живее във Финландия. Дватамата сключват брак през следващата година в Стокхолм, където Йоста е вече професор в Колежа. Семейството на Сигне е заможно, а в добавка тя получава наследство от дядо си по завещание. С нейните средства се финансира частично издаването на Acta Mathematica, както и закупуването на вилата в Юршхолм, дарена по-късно на фондацията „Митаг-Лефлер“. В края на столетието Митаг-Лефлер отделя много време за научна, преподавателска, организационна работа и обръща все по-малко внимание на съпругата си. Тръгват слухове, които скоро се потвърждават. В обществото се говори за връзка между Сигне и зетя на Артур, който е брат на Йоста. До Йоста стигат неприятни думи, изречени от Сигне. Все пак бракът се запазва до смъртта на Сигне.

За изобретателните сплетници остава последна надежда – София Ковалевска по баща Корвин-Круковска (1850–1891). Дали все пак това не е оспорваната дама. Тя се ражда в Москва в годината, в която Нобел напуска Русия за две години. По време на неговия следващ престой в Петербург София живее в провинцията. През 1866 година пътува за кратко в чужбина, след което се установява в Петербург. Скоро след това се омъжва за

Владимир Ковалевски. От 1869 година учи в Хайделберг и при Вайерщрас в Берлин. Връща се отново в Петербург през 1874 година. В този период Нобел работи усилено в Стокхолм и обикаля Европа, за да патентова изобретенията си. Митаг-Лефлер учи, дипломира се и преподава в Упсала. Пътува до Париж, Гьотинген и Берлин. На път за Хелзингфорш минава през Пербург и се запознава с Ковалевска, която живее там със съпруга си и дъщеря си. След самоубийството на Ковалевски през 1883 година София заминава за Париж. Престоява там за кратко и заминава за Стокхолм, където с усилията на Митаг-Лефлер е назначена първоначално за приват-доцент. На следващата година става първата в света жена професор по математика. По време на дългия си престой в Швеция тя е в по-тесни връзки със сестрата на Йоста – Ане Шарлот, а и той е все още младоженец. Двете заедно публикуват литературни произведения. След злополучно зимно пътуване от Берлин до Стокхолм, София Ковалевска умира от възпаление на белите дробове през януари 1891 година. Погребана е в Северното гробище на Стокхолм, където почива и праха на Алфред Нобел.

Това са фактите. Заключениеята остават за читателя.

REFERENCES

- [1] KENNE FANT. Alfred Nobel, a biography. New York, Arcade, 2006.
- [2] A. STUBHAUG. Gösta Mittag-Leffler. A man of conviction, Springer, 2010.
- [3] http://de.wikipedia.org/wiki/Alfred_Nobel
- [4] http://en.wikipedia.org/wiki/Alfred_Nobel
- [5] http://fr.wikipedia.org/wiki/Alfred_Nobel
- [6] http://www.nobelprize.org/educational/nobelprize_info/gradeschool.html
- [7] [http://en.wikipedia.org/wiki/Nemesis_\(play\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Nemesis_(play))
- [8] <http://www.guardian.co.uk/culture/2005/sep/08/theatre.nobelprize2005>
- [9] http://www.ekritik.de/html/das_erbe_von_alfrehttp://www.notablebiographies.com/Ni-Pe/Nobel-Alfred.html
- [10] http://www.nobelprize.org/alfred_nobel/will/will-full.html

Георги Димков

Институт по математика и информатика

Българска академия на науките

ул. Акад. Г. Бончев, бл. 8, 1113 София

e-mail: gdimkov@math.bas.bg

ALFRED NOBEL AND MITTAG-LEFLER – FACTS AND QUESTIONS

Georgi Dimkov

Why there does not exist Nobel Prize for Mathematics? This question has a long story and finally became permanent. It often rises in the time when the prizes are announced. People like to discuss this fact as well as other facts for which the information is insufficient or is totally missing. The result is the appearance of gossips, strange stories and so on. Let's try to collect the true facts from the biographies of Nobel and Mittag-Leffler and some of their contemporaries. So we shall be able to create our opinion for these past events. If there is some gap in the information, everybody is free to give his own explanation and nobody is obliged to accept it.